

Tavallinen elämä antaa eniten

Henkilökuvassa:
Reino Seppänen
 Palveluohjaaja
 Pave-projekti

Reino Seppänen on työskennellyt lainrikkojien parissa 26 vuotta. Hän aloitti työnsä Kriminaalihuoltoyhdistyksessä marraskuussa 1980. Yhdistyksen lakkauttamisen jälkeen Reino siirtyi Silta-Valmennusyhdistykseen, jossa hän toimi kuntoutustehtävissä ja toimintakeskuksen johtavana sosiaalityöntekijänä. Vuonna 2004 hän aloitti työnsä palveluohjaajana Palveluohjausta verkossa eli Pave-projektissa. Projektin päättyessä vuoden 2006 lopussa, Reino siirtyi takaisin Silta-Valmennusyhdistykseen.

Kuluneiden kahden vuoden aikana Reino Seppänen on toiminut 30 vankilasta vapautuneen palveluohjaajana. Työn palveluohjattavien kanssa Reino on aloittanut asiakkaan ollessa vielä vankilassa. Välittömästi vapautumisen jälkeen hän on tavannut asiakasta jopa 2–3 kertaa viikossa. Myöhemmin asiakastapaamisia on vähennetty kertaan viikossa. Tapaamisten aikana on selvitetty asiakkaan tilannetta kokonaisvaltaisesti asuntoasioista työllisyystilanteeseen ja rikoksetonta elämää tukeviin kuntoutuksiin. Asunnottomuus on ollut yleensä kaikkein yleisin ja polttavin ongelma, johon on pyritty löytämään ratkaisu jo ennen asiakkaan vapautumista.

Miten olet aikoinaan ajautunut tälle alalle?

– No se oli enemmän tai vähemmän puhdas vahinko. Kopran Jaakko oli aikoinaan Kriminaalihuollossa töissä ja niillä oli Padasjoella työleiri, johon vankilasta vapautuneilla oli mahdollisuus mennä töihin. Siihen aikaan ei ollut vielä toimeentulotukilakia ja -asetusta, joten vankilasta vapautuneiden toimeentulo oli hyvin heikkoa. Joka tapauksessa Kopran

PALVELUOHJAUSTA VERKOSSA

Palveluohjausta verkossa eli Pave-projekti (2004–2006) on Kriminaalihuollon tukisäätiön Vapautuvien tukiohjelman tamperelainen osaprojekti. Se on toiminut tiiviissä yhteistyössä Silta-Valmennusyhdistyksen ja Yhteistyössä rikoksetomaan elämään -hankkeen (YRE) Tampereen osaprojektin kanssa.

Projektissa on kehitetty palveluohjausmalli vankilasta vapautuville tamperelaisille. Lisäksi siinä on kartoitettu lainrikkajille soveltuvien palvelutarjonnan puutteita Tampereella ja rakennettu

Jaska soitteli mulle ja kertoi, että heillä olisi työpaikka auki. Hän soitteli pariinkin otteeseen ennen kuin sitten suostuin tähän ehdotukseen ja sitä rataa olen sitten matkannut.

Entä jos olisi ajautunut rikollisiin ympyröihin, minkä alan konna olisit?

– Jaa-a. Mun on itse asiassa aika vaikeeta ajatella... Mä en kyllä petoksiakaan pystyis tekeen. Kyllä varmaan se sitten olisi tätä perinteistä kilikali-hommaa...

Mitä on kilikali-homma?

– Suurin piirtein sitä, että rappuralli ikkunasta sisään tai sorkkaraudalla jonnekin. Sellaista mistä vuoren varmasti joutuu hyvin nopeesti kiinni.

Reinolla ei ole ollut koskaan vapaa-ajan vietto-ongelmia. Hän on aina lukenut paljon, harrastanut valokuvausta sekä ollut pienestä pitäen mukana järjestötoiminnassa. Viime vuosina vapaa-aikaan on kuulunut myös mökkeily pienellä maatilalla, jonka he ovat vaimon kanssa kunnostaneet itselleen lomailupaikaksi. Tilan päärakennus on 100 vuotta vanha, aidolla punamullalla maalattu tyypillinen sata-hämäläinen rakennus.

Historia on yksi Reinon kiinnostuksen kohteista, mistä syystä hänen harrastuksiinsa kuuluu myös sukututkimus. Kannaksen Karjalaan ulottuvat sukujuuret ovat osa Reinon persoonallisuutta vaikka hän kokeekin olevansa ennen kaikkea hämäläinen, koska on Hämeessä kasvanut lapsuutensa.

Kannatko vapaa-ajalla mukanasasi työmurheita?

– En. Kyllä tietysti joskus joutuu miettiä asioita. Vähintään siitä syystä että asiakkaat tulee oven taakse tai soittaa. Mutta kyllä se on yksi osa ammatillisuutta, että pystytään sulkemaan työasiat ja työmurheet pois. Siinä on loppuun palaminen hyvin lähellä jos vapaa-ajalla murehtii työasioita.

Mikä on mielestäsi elämän tarkoitus?

– Elämän tarkoitus on murheen karkoitus, jossain viisussa sanotaan, mutta mä en ole sitä mieltä. Jos suoraan sanotaan, niin minä en keksi elämälle muuta tarkoitusta kuin suvun jatkaminen. Se on kaiken elollisen varsinainen tarkoitus. Elämän tarkoitus on eläminen.

Millaisia terveisiä haluat lähettää asiakkaillesi – kaikille niille, jotka olet kohdannut Pave-projektin merkeissä?

– Aina kannattaa yrittää ja tavoitella parempaa. Ja haluta parempaa. Mikään muu ei voi ihmisen tilannetta muuttaa kuin ihmisen oma tahto ja halu. Ja loppujen lopuksi tavallinen elämä antaa ihmiselle kaikista eniten. Tavallinen arkielämä ja pienet arkiset asiat ovat parasta elämää.

järjestötoimijoista koostuva paikallinen palveluverkosto.

Pave-projektin palveluohjaajana on toiminut Reino Seppänen. Projektin luonteesta johtuen Reinon tehtäviin on kuulunut paljon muutakin kuin palveluohjausta. Hän on kuulunut mm. YRE-Tampereen ohjausryhmään ja YRE-tiimiin.

Lisäksi Reino on vetänyt 3 kuukautta kestäviä vapautteen valmentavia Vapari-kursseja Kylmäkosken vankilassa. Kurssit on toteutettu yhdessä Kriminaalihuoltolaitoksen Tampereen aluetoimiston kanssa. Reinon palveluohjattavista valtaosa on ollut Vapari-kurssin käyneitä vapautuneita tamperelaisia.

Mitä tästä eteenpäin?

YRE-hankkeen päätyttyä vuoden 2005 lopussa Tampereella todettiin, että eri toimijoiden välinen yhteistyö on arvokasta ja malli toimiva. YRE:n ohjausryhmän toimintaa päätettiin jatkaa YRE-yhteistyöryhmän nimellä.

Jatkossa pyrkimyksenä on saada kasaan tämän yhteistyöryhmän puitteissa tamperelaiset asumispalvelujen tuottajat, järjestöt ja viranomaistahot yhteiseen palaveriin ratkaisemaan vankilasta vapautuneiden asunnottomuuskysymyksiä.

Tavoitteena on luoda Tampereelle Jyväskylän mallin mukainen järjestelmä, jossa Jyväskylän Katulähetys

Reino Seppänen Kannaksella Punnusjärven rannalla velipojan kanssa kesällä 2005. Tässä järvessä ovat Seppäset kalastelleet todistettavasti jo 1400-luvun lopulta lähtien. Talvisodassa vastarannalla kulki Mannerheim-linja.

tuottaa asumispalveluja, joita Jyväskylän kaupunki ostaa.

Vuonna 2004 aloitetut vapauteen valmentavat Vapari-kurssit Kylmäkosken vankilassa jatkuvat myös Pave-projektin päättymisen jälkeen. Reino Seppäsen tilalle ja KHL:n aluetoimiston kumppaniksi ryhtyy KRIS-Tampere.

KRIS-Tampere on ollut mukana Vapari-kursseilla jo aiemminkin tarjoamalla kurssilaisille vertaistukea. Kurssin ohjelmaan on kuulunut jokaisella kokoontumiskerralla puheenvuoro, jossa joku oman selviytymiskokemuksen omaava henkilö on kertonut oman tarinansa – millä tavalla hän on toteuttanut oman elämän muutoksensa ja irrottautunut rikoskierteestä rikoksettomaan elämään.

[Lisää Pave-projektista](#)

[Tulostettava versio haastattelusta](#)